Dat die kist lawaai maakt is evident

Minister Jeanine Hennis van Defensie sprak gisteren met omwonenden van de vliegbasis over de komst van de JSF. Antwoorden en toezeggingen waren gering, want er is nog veel onduidelijkheid over de straaljager.

Minister Hennis op bezoek bij Yvonne Kamminga in Marsum. Foto: Hoge Noorden/Jaap Schaaf

Jan-Peter Soenveld

Marsum | Omwonenden van de vliegbasis maken zich zorgen over de komst van de F-35, beter bekend als de Joint Strike Fighter (JSF). Hoeveel geluid produceert die precies? Kloppen de cijfers die Defensie ons voorschotelt wel? Hoeveel uitstoot heeft de straaljager? De inwoners van Marsum nodigden minister Hennis bij hen uit om helderheid te verschaffen. Maar op veel vragen kon nog geen antwoord worden gegeven.

Dat de omwonenden last houden van vliegverkeer is wel duidelijk. Want geluidsoverlast is er hoe dan ook, aldus Hennis. ,,Dat die kist lawaai maakt is evident. Maar de F-16 moet vervangen worden en andere straaljagers maken ook lawaai. Als er voor een ander model was gekozen, hadden we hier ook gezeten."

Geluidsmetingen in de Verenigde Staten tonen aan dat de straaljager luider is dan de F-16, maar dat het geluid binnen de gestelde normen in Nederland valt. Kanttekening is dat die metingen zijn gedaan onder andere omstandigheden dan hier. Defensie én omwonenden kijken daarom reikhalzend uit naar volgend jaar, wanneer de JSF tijdelijk uit de operationele testfase wordt gehaald en naar Nederland komt. ,,Beleving geeft duidelijkheid", betoogde Hennis. ,,Er zijn momenteel veel gegevens beschikbaar, maar die decibellen op papier zeggen niets over hoe we het gaat beleven."

Op tijd klaar

Of de F-35 volgend jaar maximaal kan worden getest, is nog de vraag. Vliegbasis Leeuwarden wordt vanaf 2016 gereed gemaakt voor de komst van de nieuwe straaljager. Zo wordt er een speciaal beveiligde ruimte gebouwd en worden de shelters aangepast. Hennis hoopt dat de vliegbasis op tijd klaar is voor de tijdelijk komst van de F-35. ,,We hopen dat die in ieder geval kan starten en landen. Maar hoe, wat en wanneer is nog niet duidelijk." Ook de periode dat de JSF in Nederland staat is nog niet bekend. ,,Dat kan twee weken zijn, maar ook een maand."

Hennis nam gisteren een kijkje bij Yvonne Kamminga in Marsum, een van de omwonenden van de vliegbasis die het meeste last hebben van het lawaai. Zelf ervaren hoe het is om geconfronteerd te worden met een overvliegende F-16 was niet mogelijk voor de minister. De vliegbasis heeft deze week een avondprogramma en een middagvlucht paste daar gisteren niet in. Kamminga maakt het echter bijna dagelijks mee en deelde haar ervaringen met de minister. Ze gaf aan dat alles went, zolang het met regelmaat gaat. ,,Maar het vliegen gaat onregelmatig en dan is het onverwacht." Ze maakt zich vooral zorgen om haar kinderen. ,,Die fietsen elke dag naar Leeuwarden. Ik ben bezorgd over wat het met het gehoor doet wanneer een straaljager overvliegt." Hennis stelde dat fietsers op de weg naar Leeuwarden geen kans hebben op permanente gehoorschade.

Hennis beloofde dat ze volgend jaar weer komt, om samen met de omwonenden het geluid van de straaljager te ervaren. De omwonenden zullen dan ook zelf een geluidsmeting uitvoeren, naast de meting die Defensie doet. Een stuurgroep bestaande uit leden van beide COVM's van vliegbasis Volkel en Leeuwarden is momenteel bezig om de komst van een permanent geluidsmeetnet voor te bereiden.

Isolatie

Ook zegde de minister toe dat de isolatie van de huizen rondom de vliegbasis opnieuw wordt beoordeeld zodra de JSF is gestationeerd in Leeuwarden. Indien de isolatie niet afdoende blijkt, wordt de islolatie vervangen.

Geert Verf, omwonende en initiatiefnemer van het bezoek, is tevreden over de bijeenkomst. ,,Dit is een minister die meent wat ze zegt en het conflict niet uit de weg gaat. Ik ben vooral blij met de toezeggingen dat ze volgend jaar weer komt én dat de isolatie van negenhonderd huizen opnieuw wordt bekeken. Dat is nodig, want de huidige isolatie is niet afdoende, geloof mij maar."

Verf kijkt vooral uit naar het bezoek van de JSF, hoewel hij weet dat het geluid dan niet maximaal zal zijn. ,,Ze vliegen bijvoorbeeld niet met volle bewapening. Maar het is toch een indicatie. Ik ben er echt blij mee dat de straaljager volgend jaar komt en niet pas in 2019, want er zijn mensen die wachten met het uitbreiden van hun huis totdat ze het geluid hebben ervaren."

Vliegbasis Leeuwarden

Eerste JSF in 2019

De eerste JSF's komen in 2019 in Leeuwarden te staan. Het aantal wordt per twee jaar uitgebreid. De vliegbasis krijgt geluidswallen van twaalf meter hoog om het geluid tijdens het proefdraaien te dempen. De verwachting is dat de JSF bij Leeuwarden meer avondvluchten maakt dan de F-16, mede omdat het aantal avondvluchten bij vliegbasis Volkel afneemt. In totaal koopt Defensie 37 JSF's, voor 4,6 miljard euro.

Wetsus

Zonnepanelen op de fietsenstallingen

De fietsenstallingen bij de nieuwe watercampus in Leeuwarden zijn voorzien van zonnepanelen. Onlangs is het nieuwe bedrijfsverzamelgebouw op de watercampus geopend. Hoofdgebruiker is watertechnologie-instituut Wetsus. Foto: Hoge Noorden/Jaap Schaaf

Aanpassing

Kaden uitstroomkanaal Vijfhuizen worden hoger

Hallum | De kaden van het uitstroomkanaal van het nieuwe gemaal Vijfhuizen bij Hallum worden verhoogd. Wetterskip Fryslân en de projectpartners willen hiermee de bezwaren wegnemen van grondeigenaren in het gebied, die zich zorgen maken over de bescherming van hun land.

De kadehoogte wordt nu 3.60 meter boven NAP, oplopend tot 3.80 meter bij de huidige zeedijk. In het oorspronkelijke plan was dat 3.20 meter.

Het waterschap werkt voor het project samen met onder meer It Fryske Gea en Ferwerderadiel. Het gemaal moet zorgen voor een permanente uitstroom van zoet water. Achter de zeedijk wordt 33 hectare boerenland opgeofferd voor de natuur.

Advertentie I.M.

OPEN DAGEN KALENDER

CGBN

Woensdag 18 februari, van 15.00 - 17.00
en van 18.30 - 20.30 uur.

Gymnasiumstraat 36 - Leeuwarden
www.cbgn.nl

Woensdag 11 februari
Open dag 2015

(vmbo, havo, atheneum en gymnasium), vestigingen Joure en Junior. Kijk voor meer info op www.bornego.nl

bornego college
Vestigingen Joure, Junior en Beugel.